

Трећи научни скуп
са међународним учешћем

**СРПСКИ СРЕДЊОВЈЕКОВНИ
СПОМЕНИЦИ ИЗ БОСНЕ И ХУМА.
ПРОУЧАВАЊЕ ЧАЈНИЧКОГ
ЈЕВАНЂЕЉА**

(Источно Сарајево, 6–8. октобар 2023)

ПРОГРАМ

Српска православна црква
Митрополија дабробосанска

Академија наука и умјетности
Републике Српске

5. 10. 2023. ЧЕТВРТАК //

Долазак у Источно Сарајево у послијеподневним часовима,
смјештај у хотел, вечера.

6. 10. 2023. ПЕТАК //

8.30–9.00 **Регистрација учесника**

9.00–9.30 **Отварање научног скупа**

9.30–10.30 **Пленарна излагања**

10.30–11.00 Пауза

11.00–13.30 **Сесија 1**

13.30–15.00 Ручак

15.00–17.00 **Сесија 2**

17.00–17.30 Пауза

17.30–19.45 **Сесија 3**

20.00 Вечера

7. 10. 2023. СУБОТА //

9.00–11.15 **Сесија 4**

11.15–11.45 Пауза

11.45–13.45 **Сесија 5**

14.00–14.30 Представљање Зборника радова *Српско писано наслеђе и историја средњовјековне Босне, Хума и Травуније и Српске повеље средњовјековне Босне и Хума (историјски, теолошки, књижевни и језички аспекти).*

14.30–15.30 Ручак

16.00–18.00 Посјета Старој цркви у Сарајеву и обилазак Музеја Старе цркве (Борјан Митровић); Предавање проф. др Ранка Поповића „Старо српско Сарајево (XVII–XIX в.)”.

19.00 Вечера

8.10. 2023. НЕДЈЕЉА //

9.00 Света литургија у Саборној цркви у Сарајеву

11.00 Пријем у Палати Митрополије у Сарајеву код Његовог Високопреосвештенства Митрополита дабробосанског г. Хризостома и затварање научног скупа

13.00 Ручак, одлазак учесника

ПРОГРАМ НАУЧНОГ СКУПА

6. 10. 2023. ПЕТАК //

8.30–9.00 **Регистрација учесника**
(Административни центар Владе Републике Српске)

9.00–9.30 **Отварање научног скупа**

- Академик Драго Бранковић, АНУРС
- Др Жељко Будимир, министар за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво Републике Српске
- Његово Високопреосвештенство митрополит дабробосански г. Хризостом

9.30–10.30 **Пленарна излагања**

Председавају: Јасмина Грковић-Мејдор и Зорица Никитовић

Алексеј М. Пентковски

(Институт за руски језик „В. В. Виноградов“ РАН; Московска духовна академија)

*Мирославово евангелие среди евангелских рукописа
боснийско-хумског происхождения*

Анатолиј А. Турилов

(Институ за словенске студије РАН; Национална академија Деи Линчеи; САНУ; Академија Амброзијана)

Еще раз к вопросу о датировке и писцах Сараевской Кормчей

Јасмина Грковић-Мејдор

(Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет; САНУ)

О синтаксичким одликама Чајничког јеванђеља

10.30–11.00 Пауза

11.00–13.30 **Сесија 1**

Председавају: Јелица Стојановић и Виктор Савић

Роман Н. Кривко

(Универзитет у Бечу, Институт за славистику)

Заимствованная лексика в боснийских евангелиях

Наташа Драгин

(Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет)

Књижевно и језичко окружење кнеза Павла Раденовића

Љупка Васиљев

(Народна библиотека Србије)

О времену настанка Чајничког јеванђеља

Јелица Стојановић

(Универзитет у Никшићу, Филозофски факултет)

*Српски правописно-фонетски процеси и обрасци на простору
средњовјековне Босне*

Виктор Савић

(Универзитет у Београду, Филолошки факултет; Институт за српски језик САНУ)

Чајничко, Николско и Даничићево јеванђеље

Вања Станишић

(Универзитет у Београду, Филолошки факултет)

Неколико напомена о глагољци Чајничког јеванђеља

Марина Куршевић

(Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет)

Начини преношења туђег говора у Чајничком јеванђељу

Дискусија

13.30–15.00 Ручак

15.00–17.00 **Сесија 2**

Председавају: Ђорђе Бубало и Невен Исаиловић

Зоран Ракић

(Универзитет у Београду, Филозофски факултет)

Илуминација Чајничког јеванђеља и сликани украс рукописних књига насталих у XIV–XV веку на тлу Босне

Радован Пилиповић

(Архив Српске православне цркве, Београд)

Рестаурација и конзервација Чајничког јеванђеља у Архиву Српске православне цркве 2020/2022. године

Невен Исаиловић

(Историјски институт, Београд)

Земља Павловића и земља Косача – територијални развој и верске прилике

Ђорђе Бубало

(Универзитет у Београду, Филозофски факултет)

Ктиторски натпис на Богородичиној цркви у Манастиру Добруну

Марија Васиљевић

(Балканолошки институт САНУ)

Стари српски родослови: сусрет српске и босанске династичке прошлости

Дејан Дошлић

(Универзитет у Бањој Луци, Филозофски факултет)

Појмови власти и државе у средњовјековној Босни

Бојан Крунић

(Универзитет у Источном Сарајеву, Филозофски факултет)

Неколико нових запажања о једном старом попису хаса земаља у Фочи (Хас Хоча) – прилог датацији

Дискусија

17.00–17.30 Пауза

17.30–19.45 **Сесија 3**

Председавају: Владислав Топаловић и Светлана Томин

Драго Бранковић

(АНУРС)

Историјско-педагошки аспекти првог српског буквара (XVI в.)

Миланка Убипарип

(Народна библиотека Србије)

Српскословенске рукописне књиге Ризнице Цркве Успења Пресвете Богородице у Чајничу

Мирослав Лазић

(Институт за српски језик САНУ)

Српске инкунабуле и палеотипи из Ризнице Цркве Успења Пресвете Богородице у Чајничу

Жарко Војновић

(Народна библиотека Србије)

Црквенословенска библиотека у Чајничу у оквиру богослужбеног система Српске цркве (XVI–XIX век)

Биљана Бабић

(Универзитет у Бањој Луци, Филолошки факултет)

Значај манастирских библиотека за очување српског идентитета у историјској Босни

Зоран Недељковић

(Библиотека Српске патријаршије)

Савремена библиотечка истраживања српског рукописног наслеђа

Светлана Томин

(Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет)

Поводом Цветног триода из 1649. године. Када се завршава српско средњовековно штампарство?

Биљана Самарџић

(Универзитет у Источном Сарајеву, Филозофски факултет)

О Служабнику Божицара Вуковића из Чајничке ризнице

Дискусија

20.00 Вечера

7.10.2023. СУБОТА //////////////////////////////////////

9.00–11.15 Сесија 4

Председавају: Дарко Ђого и Ненад Тупеша

Владислав Топаловић

(Универзитет у Источном Сарајеву, Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“)

Значај словенских рукописа за савремена библијска истраживања

Елена В. Бељкова

(Институт за руску историју РАН)

Содержание Сараевской Кормчей

Данијел Дојчиновић

(Универзитет у Бањој Луци, Филолошки факултет)

*Библијски рукописи са подручја средњовјековне Босне:
историја питања идентитетске конверзије*

Саша Шољевић

(Универзитет у Источном Сарајеву, Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“)

*Догматске и обредне разлике између Истока и Запада у
Сарајевском препису Законоправила*

Атанасиос Атанасиадис

(Аристотелов универзитет у Солуну, Теолошки факултет)

*Секте на Балкану. Пројекције богумилства на босански
ислам од средњег вијека до данас*

Дарко Ђого

(Универзитет у Источном Сарајеву, Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“)

Чајничко јеванђеље и богумилска теза

Ненад Тупеша

(Универзитет у Источном Сарајеву, Православни богословски факултет „Свети Василије Острошки“)

Богослужбена употреба Чајничког јеванђеља

Владан Бартула

(Универзитет у Источном Сарајеву, Филозофски факултет)

Символичка вриједност Јеванђеља

Дискусија

11.15–11.45 Пауза

11.45–13.45 Сесија 5

Председавају: Владан Бартула и Наташа Драгин

Жанна Л. Левшина

(Национална библиотека Русије, Санкт Петербург)

*Сербские рукописные книги из монастырей Республики
Сербской в собрании РНБ и комплект Служебных миней
Тимофея Шантавого*

Милена Давидовић

(Балканолошки институт САНУ)

Прилог проучавању ћириличких књига средњовековне Босне

Вера Чолаковић

(Универзитет у Бањој Луци, Филолошки факултет)

*Чајничко јеванђеље у свјетлу савремених текстолошких
проучавања*

Душица Грбић

(Библиотека Матица српске)

*Редакцијске одлике чајничког Пролога стиховног за зимски
период с краја XVI века*

Драгана Дукић

(Институт за српски језик САНУ)

Место Млетачког зборника међу западносрпским споменицима

Олга Богуновић

(Универзитет у Београду, Филолошки факултет)

Први писар Пантелејмоновог апостола No 6

Зорица Никитовић

(Универзитет у Бањој Луци, Филолошки факултет)

Чија је св(ε)тага н б(о)ж(ьс)твџнага книга, тзв. Чајничко јеванђеље?

Дискусија

Завршна ријеч

14.00–14.30 Представљање зборника радова *Српско писано наслеђе и историја средњовјековне Босне, Хума и Травунице* (2021) и *Српске повеље средњовјековне Босне и Хума (историјски, теолошки, књижевни и језички аспекти)* (2022): академик Јасмина Грковић-Мејџор, др Срђан Рудић, др Невен Исаиловић, проф. др Зорица Никитовић

14.30 Ручак

16.00–18.00 Посјета Старој цркви у Сарајеву и обилазак Музеја Старе цркве (Борјан Митровић); Предавање проф. др Ранка Поповића „Старо српско Сарајево (XVII–XIX в.)”

19.00 Вечера

8. 10. 2023. НЕДЈЕЉА //////////////////////////////////////

9.00 Света литургија у Саборној цркви у Сарајеву

11.00 Пријем у Палати Митрополије у Сарајеву код Његовог Високо-преосвештенства Митрополита дабробосанског г. Хризостома и затварање научног скупа

13.00 Ручак, одлазак учесника

НАУЧНИ ОДБОР

Академик Бранко Летић (предсједник), академик Анатолиј Аркадјевич Турилов, академик Јасмина Грковић-Мејџор, проф. др Јанис Тарнанидис, проф. др Владислав Топаловић, проф. др Јелица Стојановић, проф. др Виктор Савић и проф. др Зорица Никитовић (секретар)

ОРГАНИЗАЦИОНИ ОДБОР

Митрополит дабробосански г. Хризостом (предсједник); академик Рајко Кузмановић, предсједник АНУРС; академик Драго Бранковић, генерални секретар АНУРС; г. Драган Давидовић, директор Републичког секретаријата за вјере; протојереј-ставрофор проф. др Владимир Ступар; проф. др Ранко Поповић, дописни члан АНУРС; протојереј Драгиша Симић, старјешина Храма Успенија Пресвете Богородице у Чајничу; протојереј Велимир Дивљановић, старјешина Храма Светих Архангела Михаила и Гаврила у Сарајеву

Напомена

Вријеме излагања ограничено је за пленум на **20 минута**, за рад у секцијама до **15 минута**, за дискусију **3 минуте** по дискутанту.

АНИ КРЪЩЕТЕ СЕ ВЪНМЕШЧА
НСИ И СТАГО ДАХА ОУЩЕ БЛО
СТИ ВСЕЛНКО ЗАПОВѢАХЪ
ВАМЪ НСЕ АЗЪ СВАМИ ЮСМЪ ВСЕ
АНИ ДОСКОНЪАНИИ ВѢКА
АМОНЪ ::

